

Elämän
tähtien

TAYS INFEKTIO

AJANKOHTAISIA INFEKTIOASIOITA 2013

Numero 4 / 18.6.2013

PSHP:n tartuntatautiraportti 2012 on valmis

Infektiolääkäri Kirsi Valve, Tays

THL:n valtakunnallinen tartuntatautiraportti vuodelta 2012 julkaistiin toukokuussa ja se on luettavissa osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-890-2>

Tietoa tartuntataudeista Pirkanmaalla vuonna 2012 saa lukemalla juuri ilmestynyttä raporttia. Tämän löytää PSHP:n intrasta osoitteesta <http://intra.sis.pshp.fi/default.aspx?contentid=26141>

Ulkoisilta sivuilta raportti aukeaa polun päästä [ammattilaisille / ohjeistukset / infektiotiedotteet / tartuntatautiraportit](#).

Mitä rokotteita aikuiselle pernan poiston jälkeen tai pernan vajaatoiminnassa?

Infektiolääkäri Kirsi Valve, Tays

Infektiolääkäreiltä kysytään usein neuvoa pernan poiston jälkeen tarvittavista rokotuksista. Alla olevassa ohjeistuksessa on kättä pidempää neuvottomalle. Ohjeistus löytyy myös PSHP:n nettisivuilta infektio-ohjeista otsikolla Rokotukset erityistilanteissa.

Aikuisen pernanpoisto- ja pernan vajaatoimintapotilaan rokottaminen

Pernalla on tärkeä tehtävä ensilinjan puolustuksessa kapselillisiä bakteereita vastaan. Mikäli henkilöllä ei ole normaalisti toimivaa pernaa, on hänellä suurentunut alttius sairastua vakaviin pneumokokki-, meningokokki- tai hemofilusinfektioihin. Pernal vajaatoimintaa on esimerkiksi sirppisoluanemiapotilailla tai allogeenisen kantasolusiirron saaneilla potilailla.

Rokotukset alla olevia tauteja vastaan voidaan katsoa hyväksi hoidoksi, ja niiden kustantamisesta sekä antamisesta pernanpoistopotilaalle vastaavat potilaan oma terveysasema sekä kirurginen hoitoyksikkö.

Rokotukset saa joko potilaan omalta terveysasemalta tai kirurgisesta hoitoyksiköstä (ennalta suunniteltu pernanpoisto) tai kirurgisesta hoitoyksiköstä (kiireellisen pernanpoiston jälkeen). Tehosteannokset annetaan potilaan omalta terveysasemalta käsin.

Rokotteet annetaan seuraavasti:

1. Pneumokokki

Rokote: PCV-konjugaattirokote (**Prevenar13®**) noin kaksi viikkoa ennen leikkausta, jos se on

mahdollista tai mahdollisimman pian leikkauksesta toipumisen jälkeen.

Tehosteannos: Tämän hetkisen tiedon mukaan tehosteannos annetaan PPV-polysakkaridirokotteella (**Pneumovax®**) 3 - 5 vuoden kuluttua PCV-rokotuksesta. Tieto käytettävästä tehosterokotteesta saattaa kuitenkin tulevaisuudessa muuttua. Ajantasainen ohje löytyy PSHP:n intranetsivulta (www.pshp.fi/ammattilaisille/ohjeistukset/infektio-ohjeet/rokotukset_erityistilanteissa).

Jos potilas on aiemmin saanut PPV-polysakkaridirokotteeseen (**Pneumovax®**), annetaan PCV-konjugaattirokote (**Prevenar13®**) kun edellisestä PPV-rokotuksesta on kulunut vähintään yksi vuosi.

2. Meningokokki

Rokote: Konjugoitu meningokokkirokote ACWY noin kaksi viikkoa ennen leikkausta, jos se on mahdollista tai mahdollisimman pian leikkauksesta toipumisen jälkeen. Rokote on joko **Menveo®** tai **Nimenrix®**, joista jälkimmäinen on Tampereen yliopistollisen sairaalan sairaala-apteekin varasto-tuote.

Tehosteannos: Käytettäessä konjugoitua meningokokkirokotetta pernanpoistopotilailla nykykäytön mukaan tehostetta ei tarvita. Tutkimustietoa kuitenkin karttuu ja on mahdollista, että suositukset tulevat muuttumaan (katso ajantasainen tieto [Pirkanmaan sairaanhoitopiiri: Ammattilaisille: Rokotukset erityistilanteissa](#))

3. Hemophilus influenzae

Hib-rokote on kuulunut kansalliseen rokotusohjelmaan käytännössä jo 1990-luvun alusta alkaen. Jos rokotetta ei ole saanut, annetaan se ennen pernanpoistoa.

Rokote: Hib-rokote (**Hiberix®**) noin kaksi viikkoa ennen leikkausta, jos se on mahdollista tai mahdollisimman pian leikkauksesta toipumisen jälkeen.

Tehosteannos: Hib-rokotuksia ei nykykäsityksen mukaan tarvitse tehostaa.

4. Influenssa

Pernan poisto tai toimimattomuus ei varsinaisesti vaikuta viruspuolustukseen. Influenssarokote kannattaa kuitenkin antaa, sillä influenssan jälkitauteina saadaan herkästi bakteeritulehduksia. Vuosittain rokotuksen voi hakea ilmaiseksi ennen epidemiakauden alkua omalta terveysasemalta. Myös pernanpoistopotilaan lähipiiri voi hakea rokotteen.

Rokotetutkimus tuo jatkuvasti lisätietoa erityisesti tehosteiden tarpeesta ja ajoituksesta. Lisätietoja tarvittaessa Taysin infektio- ja tartuntatauti- ja terveyskeskuksesta (puhelin 03 3116 9589) tai terveydenhuollon ammattilaisille tarkoitettua THL:n rokoteneuvontanumerosta 029 524 6060 (arkisin kello 10–12).

Tartuntatautikurssi Helsingissä 17.–19.9.2013

Filhan, Sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen vuosittain järjestämä Tartuntatautikurssi on tänäkin vuonna 3-päiväinen. Kurssille voi osallistua vaikka vain yhdeksi päiväksi.

Kurssi ohjelma on rakennettu teemoittain; ensimmäisenä päivänä annetaan perustietoa tartuntatautien torjunnasta, toisena maahanmuuttajien infektio-ongelmista ja kolmantena rokotuksista.

Osallistumismaksu on yhdeltä päivältä 120€, kahdelta päivältä 180€ ja kolmelta päivältä 290€. Osallistumismaksu sisältää ohjelman ja tarjoilut.

Kurssi on tarkoitettu tartuntatautien torjuntatyötä tekeville lääkäreille ja hoitajille, rokottamisen parissa työskenteleville ja maahanmuuttajien terveyttä hoitavalle henkilöstölle. Kurssi sopii myös erikoistuville lääkäreille.

Tutustu ohjelmaan: http://www.filha.fi/@Bin/1721267/Tartuntatautikurssi+17-19+9+2013_140513.pdf

Tarkemmat tiedot: <http://www.filha.fi/suomi/koulutuskalenteri/?x1633310=1707846>

